

# ANGLIE 17. STOLETÍ

divadlo v období  
„restaurace“



- **restaurace Stuartovců**
  - znovuobnovení, uvedení do původního stavu
- 1558: Alžběta nastupuje na trůn
- 1574: Služebníci lorda Leicestra (James Burbage)
- 1581: mistr královských radovánek
- 1583: Služebníci královny
- 1594: Služebníci lorda Admirála, Služebníci lorda Komořího (Richard Burbage, W. Shakespeare)
- **puritáni** – útoky na divadlo
  - **John Northbrook**: *Traktát proti kostkám, tanci, hrám a interludiím*
  - **Stephen Gosson**: *Škola zlořádu*
- městská rada vs. královská rada

- 1603: umírá Alžběta I.
  - konec dynastie Tudorovců
  - korunovace Jakuba I. (dynastie Stuartovců)
- 1642: občanská válka mezi příznivci krále (royalisté) a příznivci parlamentu (puritáni)
- 1649: poprava krále Karla I.
  - vláda generála Olivera Cromwella (lord protektor)
  - rozpuštění parlamentu
- 1649: Anglie vyhlášena republikou
- 1653: končí období republiky
  - znovunastolení dynastie Stuartovců
- 1649 – 1660: tzv. Anglická revoluce
  - de facto občanská válka

# Jakub I.

(vládl 1603 – 1625)



# Karel I.

(vládl 1625 – 1649)



# Oliver Cromwell

(1599 – 1658)





1660: korunovace Karla II.

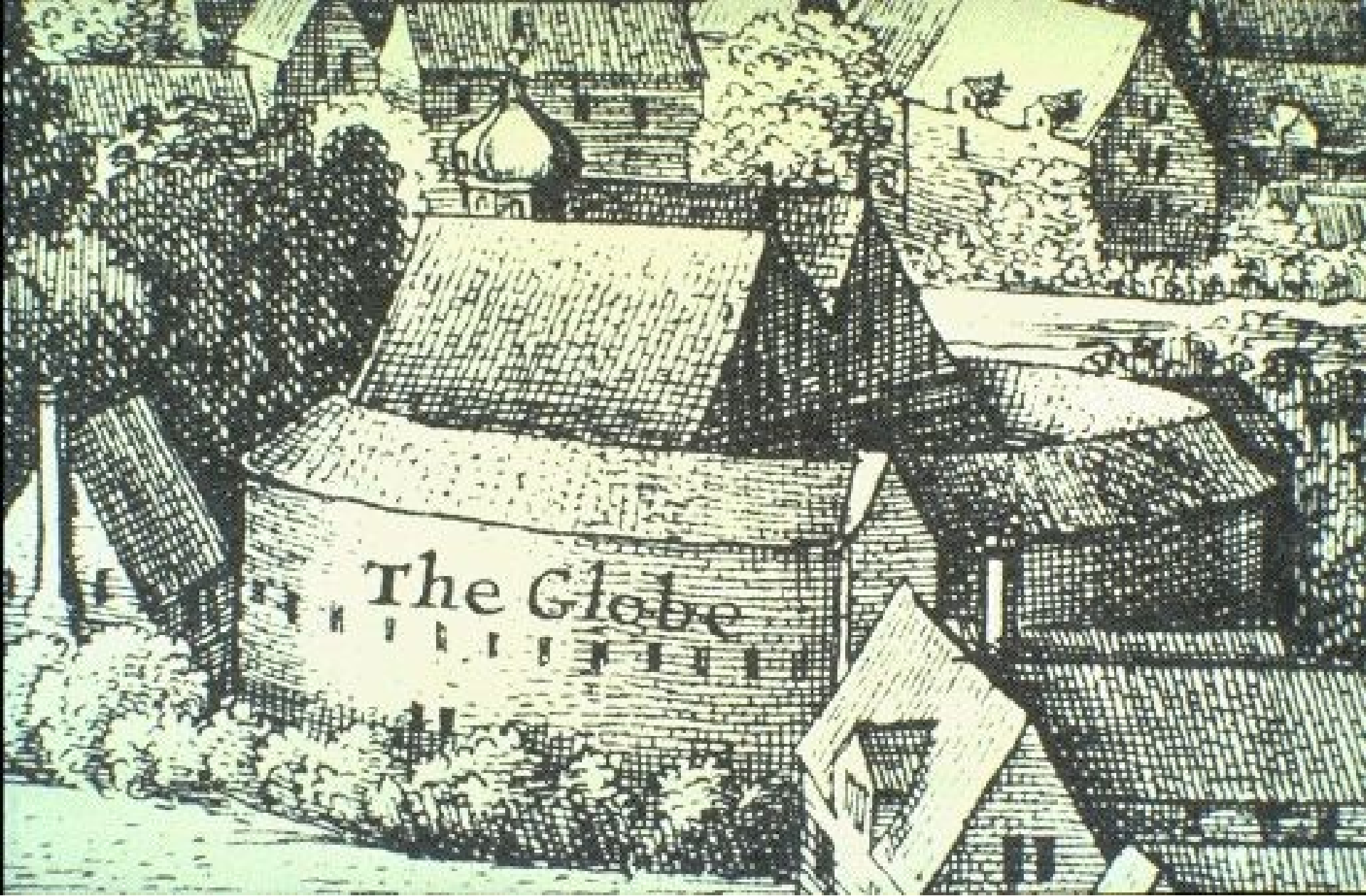
# Divadelní aktivita v letech 1642 – 1660:

- 1642: zákon zakazující divadelní činnost
  - soubory ukončily činnost, prodaly majetek
  - porušováno: Štěstěna, Kohoutí aréna, Saliburské dvorské divadlo – odůvodnění: hudební produkce (občas trest mrskání herců na tržišti)
- 1647: činnost divadel obnovena
- 1649: Anglie vyhlášena republikou
  - nový zákon: zadržení všech herců („tuláci, pobudové“), samotné divadlo však zakázáno nebylo...
- nový žánr „droll“
  - komické či akční scénky
  - zkrácené výtažky z dlouhých her alžbětinských autorů





dobová kresba  
znázorňující postavy  
ze scének „drolls“



Globe (rytina z 1647)



velký požár Londýna (1666)

# WILLIAM DAVENANT

(1606 – 1668)

- v čele společnosti Vévodovi služebníci
- jeho kmotrem Shakespeare, údajně byl i jeho otcem
  - Davenant to tvrdil a WS to naznačil (viz např. P. Honan: *Shakespeare životopis*, 16. kapitola)
- Tvorba:
  - *Nedělní pobavení v Rutland House*
  - *Obležení Rhodu*



# Divadelní aktivita během období restaurace Stuartovců (1660–1700):

- tzv. „divadlo restaurace“
- 1660: korunován král Karel II.
  - příznivý vztah k divadlu
  - obnovil funkci Mistra královských radovánek (Henry Herbert)
  - udělil licenci 3 hereckým společnostem:
    - spol. Johna Rhodese (Kohoutí aréna)
    - spol. Michaela Mohuna (Červený býk)
    - spol. Williama Beestona (Salisburské dvorské divadlo)
- obliba tragédie, opery a komických žánrů (o těch viz později)

# JOHN DRYDEN

(1631 – 1700)

- nejvšestrannější dramatik této doby

## Tvorba:

- *Indiánská královna*
- *Dobytí Granady*
- *Amfitryon*
- *Oidipus*
- *Král Artuš* (libreto k opeře)



# Komické žánry:

## 1) komedie humorů:

- teorie humorů = teorie tělních tekutin (cholericí: žluč, sangvinici: krev, melancholici: černá žluč, flegmatici: hlen)

## **THOMAS SHADWELL**

(1642 – 1692)

### Tvorba:

- *Mrzutí milenci*
- *Humoristé*

## 2) zápletková komedie:

### **APHRA BEHN(OVÁ)**

(1640 – 1689)

- 1. žena živící se jako dramatička

#### Tvorba:

- *Přelétavý muž*
- *Jaký otec, takový syn*





3) fraška:

**EDWARD RAVENSCROFT**

(1654 – 1707)

Tvorba:

- *Londýnští paroháči*
- *Anatom*

## 4) komedie mravů:

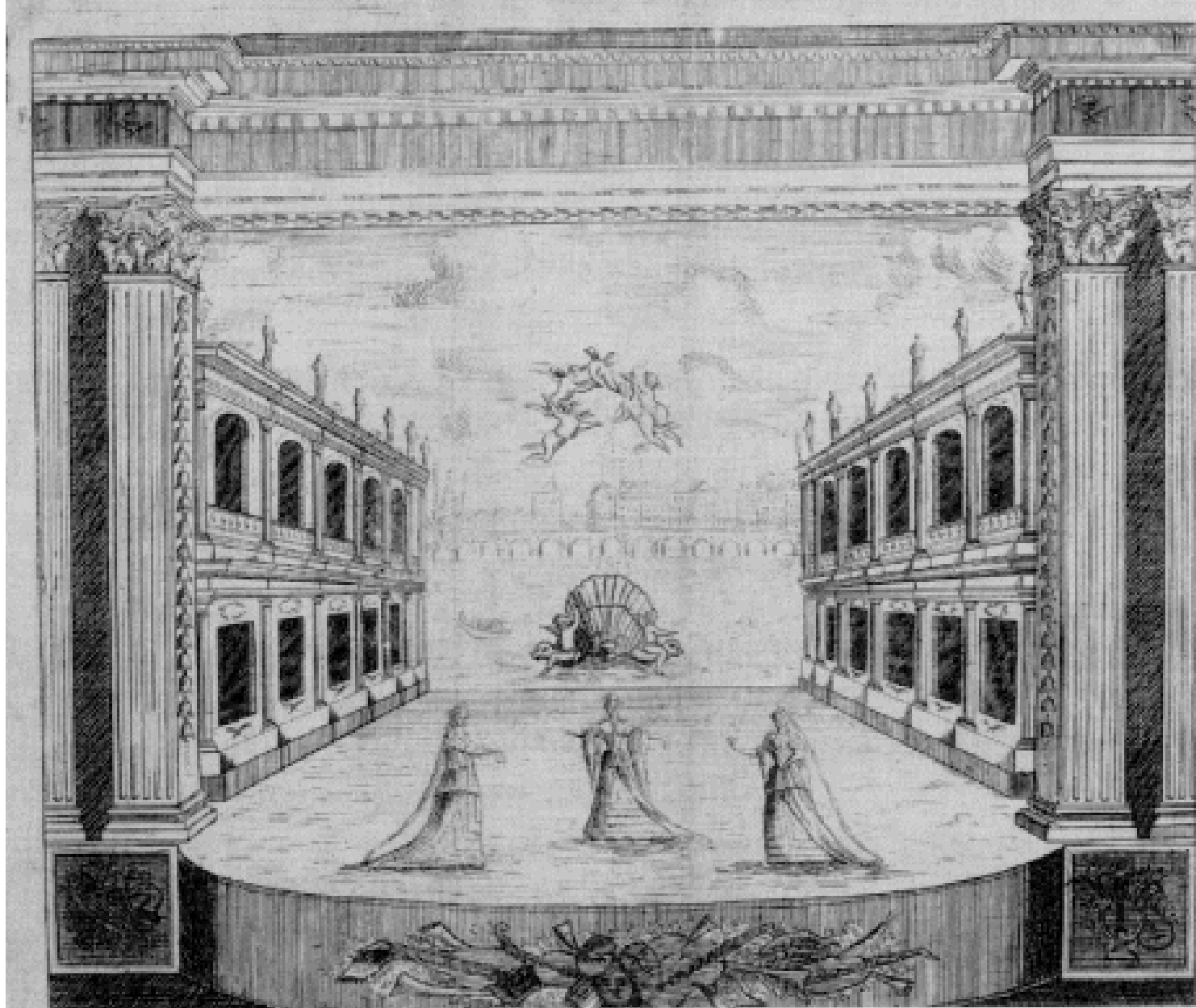
- nejoblíbenější žánr, soudobé náměty, milostná témata, posedlost sváděním, módou, svatbami...
- viz např. opět **JOHN DRYDEN:**
  - *Pan Martin Všekaz*
  - *Falešný astrolog*
  - *Sňatek podle módy*

# GEORGE ETHEREGE

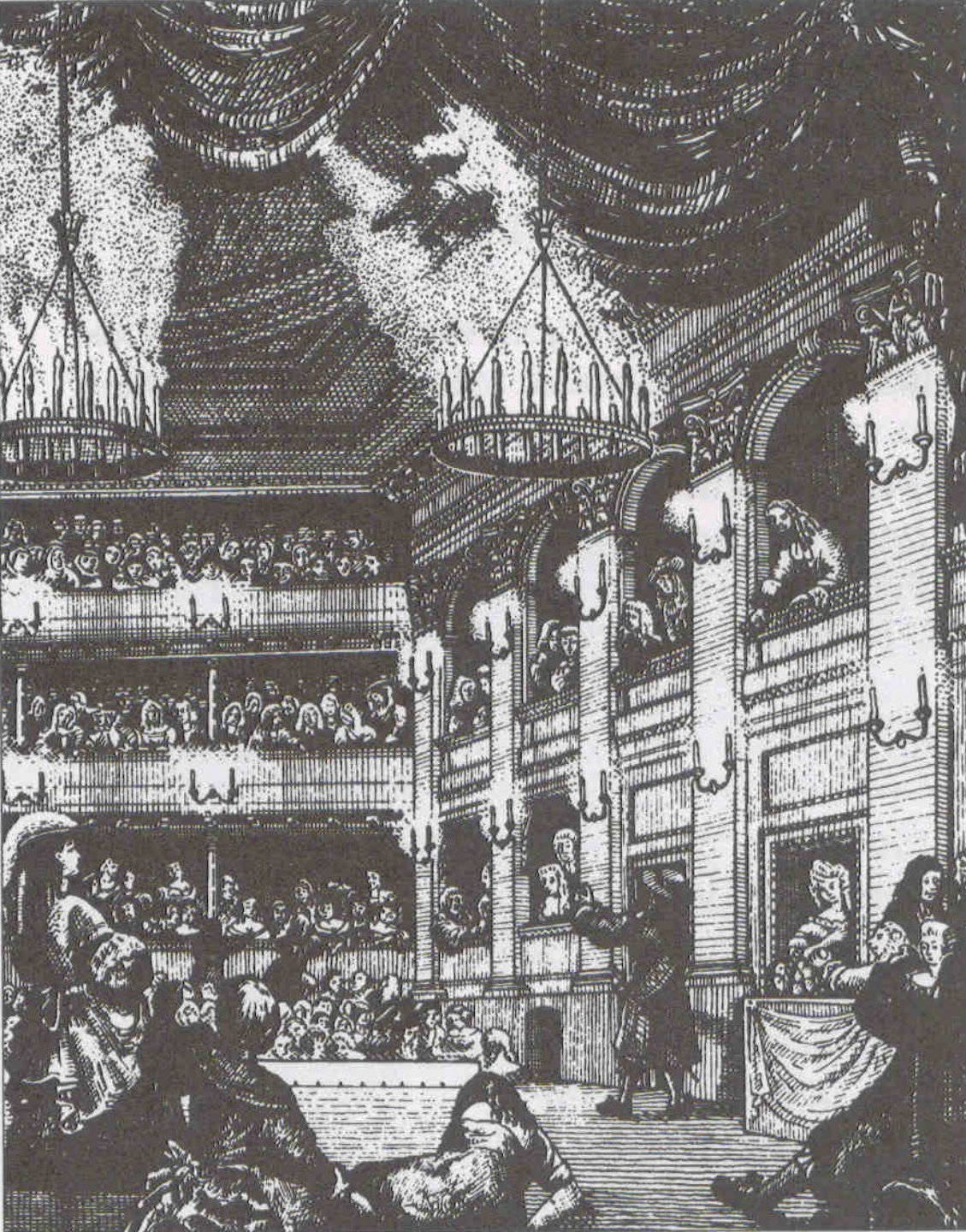
(1634 – 1691)

## Tvorba:

- *Láska v kádi*
- *Udělalala by to, kdyby mohla*
- *Muž podle módy*



Royal Theatre na Drury Lane (jeviště, 1674)



Royal Theatre  
na Drury Lane  
(interiér, 1674)

## DOPLŇKOVÁ LITERATURA:

- Kovář, Martin: Stuartovská Anglie (2001)
- Peprník, Jaroslav: Úvod do dějin a kultury Velké Británie (bez vnočení)